

Carmen Iordăchescu

Luminița Mincă

Să dezlegăm tainele textelor literare

clasa a IV-a

semestrul 1

Editura CARMINIS

CUPRINS

I. CLINCHET DE TOAMNĂ

<i>Prima zi de școală, după Edmondo De Amicis</i>	4
<i>Statu-Palmă-Barbă-Cot, după Frații Grimm</i>	11
<i>Octombrie, de George Topîrceanu</i>	17

II. PAGINI ALESE

<i>Lansare de carte</i>	22
<i>Guleraș Cenușiu, după Dmitri Narkisovici Mamin-Sibiriak</i>	26
<i>Lectură. Un inventator român - Traian Vuia, de Passionaria Stoicescu</i>	32
<i>Evaluare. Fluierașul de os, după Iulia Hașdeu</i>	35

III. FILE DE ISTORIE

<i>Scrisoarea III, de Mihai Eminescu</i>	36
<i>Moș Ion Roată și Vodă Cuza, după Ion Creangă</i>	42
<i>Evaluare (1). Ștefan cel Mare și Vrâncioaia</i>	50
<i>Evaluare (2)</i>	51

IV. MAGIA IERNII

<i>Moș Crăciun a fost răpit, după Lyman Frank Baum</i>	52
<i>Patinele de argint, după Mary Elizabeth Mapes-Dodge</i>	59
<i>Evaluare. Un bulgăre de zăpadă, după Edmondo De Amicis</i>	69
<i>Evaluare semestrială (1)</i>	72
<i>Evaluare semestrială (2)</i>	76

I. CLINCHET DE TOAMNĂ

Prima zi de școală

după Edmondo De Amicis

• Înțelegerea textului • Comunicare •

Textul este o adaptare după romanul „Cuore – Inimă de copil” și este dedicat copiilor din școlile primare. Cartea prezintă istoria unui an de școală, scrisă de un elev de clasa a III-a dintr-o școală de oraș din Italia. Acest copil își nota într-un caiet, în fiecare zi, tot ce vedea și simțea el. La liceu, acesta își regăsește jurnalul și îl rescrie.

cuore = inimă (în limba italiană)

Bifează răspunsurile corecte.

a) Acțiunea textului se petrece:

- în prima zi de școală în primele două zile de școală la începutul anului școlar

b) Personajul principal al povestirii „Prima zi de școală” este:

- Coretti Garrone Enrico Giovanni

c) În textul din manual, autorul prezintă întâmplările trăite de el în:

- clasa I clasa a II-a clasa a III-a clasa a IV-a

d) Enrico nu se bucură că a început școala, deoarece:

- are alt învățător amintirile din vacanță îi inundă sufletul
 știe că va avea mult de învățat s-a mutat la altă școală

e) Personajul principal regretă despărțirea de învățătorul său, pentru că:

- era obișnuit cu stilul acestuia acesta era un om glumeț, care-i făcea să râdă
 era un cadru didactic mai puțin exigent tinerețea acestuia îl apropiase mult de elevi

f) Copilul se bucură de revederea mamei sale, fiindcă:

- este îndurerat din cauza despărțirii de învățătorul său
 aceasta îl încurajează
 dorește să-i povestească cum a decurs prima zi de școală
 nu-i place la școală

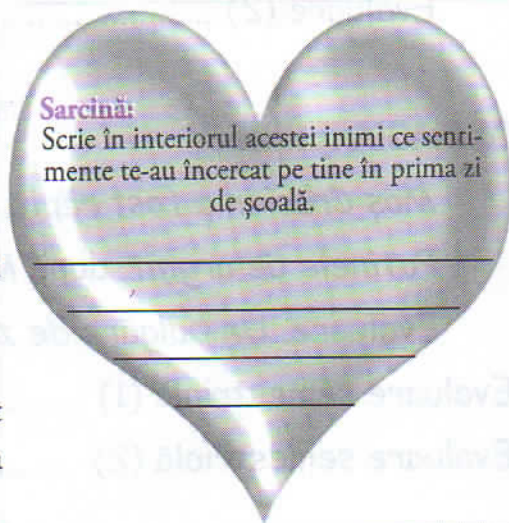
g) Lui Enrico a început să-i placă noul învățător atunci când:

- a început să le dicteze l-a iertat pe Giovanni
 foștii elevi au venit să-l salute, semn că era un om apreciat
 a zărit pe chipul acestuia urme de tristețe, semn că suferea din cauza despărțirii

Sarcină:

Scrive în interiorul acestei inimi ce sentimente te-au încercat pe tine în prima zi de școală.

2 Scrie trei motive pentru care Enrico nu se bucură că a început școala.

3 Răspunde la întrebări.

- a) Unde și-a petrecut vacanța personajul principal?
- b) Care este numele școlii la care învața Enrico și fratele său?
- c) Cum se comportau copiii din clasa I?
- d) În ce clasă era fratele autorului?
- e) Ce atitudine are mama lui Enrico?
- f) Ce așteptări are noul învățător de la elevii săi?
- g) Ce trăsături de caracter ale domnului Perboni sunt dezvăluite în timpul dictării?

4 Rezolvă sarcinile cubului.

- **Describe** prima ta zi de școală.
-
-
-
-
-
-
-
-

• **Compară** prima ta zi de școală cu cea descrisă în textul din manual.

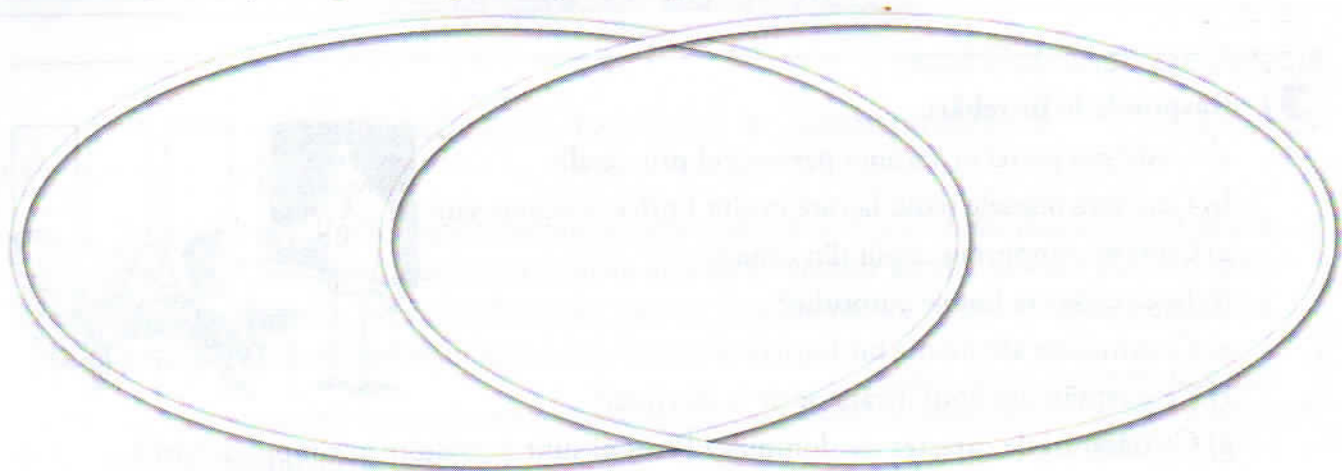
• **Asociază** textul cu un desen corespunzător.

• **Analizează** comportamentul copiilor care intră în clasa pregătitoare.

• **Aplică!** Cum te-ai comporta dacă, în prima zi de școală, ai afla că ai alt învățător/învățătoare?

• **Argumentează!** Ce l-a determinat pe Enrico să-l placă pe noul învățător?

5 Realizează o comparație între învățătorul din clasa a III-a și cel din clasa a IV-a, așa cum sunt ei descriși în textul „Prima zi de școală”. Completează diagrama cu trăsături fizice și morale sau cu acțiuni specifice personajelor respective.

6 Colorează inimioarele corespunzătoare sentimentelor pe care le trăiește Enrico în prima zi de școală.

bucurie

regret

respect

mulțumire

uimire

nostalgie

mânie

entuziasm

satisfacție

deznaștere

teamă

tristețe

7 **Argumentează!** Ce părere ai despre ideea de a avea un alt învățător/învățătoare în fiecare an?

8 **Joc: Inițialele calităților**

a) Scrie numele și prenumele învățătorului tău/învățătoarei tale și adaugă trăsături frumoase care îl/o caracterizează, a căror denumire să înceapă cu litera inițială a numelor notate.

Exemplu: *Bărbulescu Sorina Ioana* ➔ *blândă, sensibilă, inteligentă*

b) Realizează „Copacul cunoașterii”. Procedeză ca la punctul a) cu numele colegului/colegei de bancă, scriind totul pe frunze decupate din hârtie pe care apoi le vei adăuga în „Copacul cunoașterii”.

9 **Fișă de portofoliu.** Realizează o prezentare a învățătorului tău/învățătoarei tale ținând cont de trăsăturile sale fizice și morale, voce, gesturi, modul de a se îmbrăca, lucrurile care îi plac, apoi creează un portret desenat/pictat al acestuia/acesteia.

• Elemente de limba română •

1 Selectează din text cuvinte care să corespundă schemelor date, apoi adaugă și tu alt cuvânt potrivit.

● CCVV → _____ / _____ ● VCVC → _____ / _____
 ● CCVVC → _____ / _____ ● CVCVCV → _____ / _____

2 Desparte în silabe cuvintele: *înscrie, mâhnit, dreaptă, strădanie, întâmpinat, mângâierea, promisiune.*

3 Scrie cuvinte cu sens asemănător și cu sens opus celor date.

● _____ = încântat ≠ _____

● _____ = a se îngămădi ≠ _____

● _____ = a întreba ≠ _____

● _____ = curaj ≠ _____

● _____ = serios ≠ _____

4 Realizează corespondența între enunțuri și cuvintele potrivite.

☞ Lunile de vacanță **s-au pulberat** ca un vis. ○ *i-au doborât*

☞ Viscolul **a pulberat** zăpada de pe câmp. ○ *au trecut*

☞ Românii **i-au pulberat** pe turci în lupta de la Călugăreni. ○ *a împrăștiat*

5 Observă sensul expresiilor, apoi alcătuiște enunțuri cu aceste expresii.

☞ *a zbura din floare în floare* = a trece

☞ *a zbura prin aer* = a pluti

☞ *a-i zbura gândurile* = a se gândi

☞ *a zbura de pe post* = a fi concediat, a fi demis

☞ *când va zbura porcul* = niciodată

☞ *a zbura ca vântul și ca gândul* = a merge foarte repede

6 Alcătuiște enunțuri cu sensurile diferite ale cuvintelor: *poartă, copii, bancă, iute.*

7

Completează tabelul scriind cuvinte potrivite extrase din text.

✿ substantiv propriu →	<i>Enrico,</i>
✿ substantiv comun, genul feminin, numărul singular →	_____
✿ substantiv comun, genul feminin, numărul plural →	_____
✿ substantiv comun, genul masculin, numărul singular →	_____
✿ substantiv comun, genul masculin, numărul plural →	_____
✿ substantiv comun, genul neutru, numărul singular →	_____
✿ substantiv comun, genul neutru, numărul plural →	_____

8

Subliniază substantivele din cuvintele următoare: *a învăța, învățător, învățat, învățatură, învățământ, neînvățat, învățăcel, învățare, dezvățat.*

9

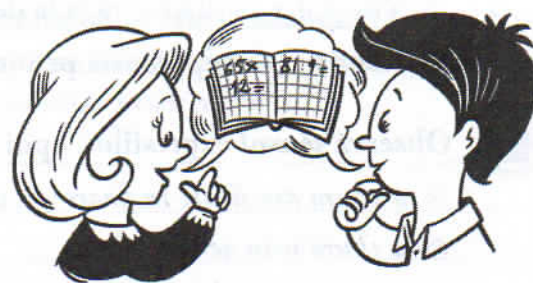
Selectează variantele corecte.

- ☆ Duminică, David *sals-a* plimbat cu sora *sals-a* prin parc.
- ☆ Alina și Iulian *s-au/sau* întâlnit ca să stabilească unde vor pleca: la mare *s-au/sau* la munte.
- ☆ Mama îi *iali-a* Mariei tot ce aceasta *iali-a* solicitat.
- ☆ *La/L-a* văzut când a plecat *l-alla* stadion.
- ☆ *I-au/Iau* confirmat Andreei că eu îi *i-au/iau* cadou cartea preferată.
- ☆ *Neal/Ne-a* Ion *neal/ne-a* anunțat că *sals-a* depus un strat generos de *ne-al/nea*.
- ☆ *Neam/Ne-am* dus la Muzeul de Istorie ca să aflăm despre trecutul acestui *ne-am/neam* de viteji.

☆ *Mai/M-ai* chemat să *mai/m-ai* lucrăm puțin la matematică.

☆ Prietenii *săi/să-i* vor *săi/să-i* dăruiască o minge.

☆ Doamna învățătoare *v-a/va* anunțat că *v-a/va* veni mâine.

10

Imaginează-ți că te afli la târgul „Toamna piteșteană“. Realizează un dialog în scris între tine și un comerciant de la un stand de fructe și legume. În cadrul discuției vei cere și vei oferi informații. Folosește toate semnele de punctuație învățate.
